

DOLOČITEV DEJANSKEGA UPORABNIKA KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČ

Lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč so običajno tudi dejanski uporabniki teh površin, vedno pa ni tako. Ali veste, da se za davčne namene lahko ta pravica uporabe pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča, hkrati pa se nanj ne prenese tudi lastninska pravica?

Pojem

Davčna osnova od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2) ugotavlja kot katastrski dohodek, ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junija za tekoče leto (71. člen ZDoh-2). **Če oseba, ki ima na podlagi vpisa v zemljiško knjigo in zemljiški kataster pravico do uporabe zemljišča, zemljišča ne obdeluje, ima možnost, da določi dejanskega uporabnika tega zemljišča.** Če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, se lahko za davčne namene ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča (osmi odstavek 69. člena ZDoh-2).

Rok za vložitev vloge

Rok za vložitev vloge za določitev dejanskega uporabnika je **30. junij za tekoče leto**. Vlogo se vloži pri enoti Finančne upravne RS (FURS), ki deluje v kraju stalnega prebivališča vlagatelja vloge.

Sestavine in dokazila vloge

Vsebina in oblika obrazca vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč **nista določena**, zato se lahko uporabi vlogo FURS (vloga je dosegljiva na spletni strani FURS), ali pa stranki v vlogi, ki jo sami napišeta, navedeta:

- ime, priimek, naslov, davčno številko lastnika zemljišč, kot je naveden v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi;
- ime, priimek, naslov, davčno številko dejanskega uporabnika zemljišč;
- katastrsko občino, številke parcel, ki so v dejanski uporabi, in površino zemljišč;
- trajanje dejanske uporabe;
- podpisa obeh strank;
- če je sklenjena pisna zakupna oziroma najemna pogodba, se jo priloži.

Posledice določitve dejanskega uporabnika

Katastrski dohodek za kmetijska in gozdna zemljišča, ki so predmet dejanske uporabe, se pripiše dejanskemu uporabniku zemljišč, ki je po ZDoh-2 zavezanec za plačilo dohodnine od katastrskega dohodka in drugih dohodkov v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Lastniku teh zemljišč, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi katastrskega dohodka, pa se prizna oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka zemljišč, ki jih daje v dejansko uporabo in so zapisane v vlogi. **Od določitve dejanskega uporabnika je odvisno, komu se bo katastrski dohodek všteval v davčno osnovo.**

Katastrski dohodek pripisanih zemljišč vpliva na davčno obveznost posameznika v okviru dohodnine ter posledično zlasti na uveljavljanje različnih socialnih transferjev in prispevkov (otroški dodatek, socialna pomoč, višina plačila za vrtce itd.), povračilo trošarine za pogon gozdarske mehanizacije, pavšalno nadomestilo pri davku na dodano vrednost.

Definicija kmečkega gospodinjstva po drugem odstavku 69. člena ZDoh-2: vse osebe, ki prebivajo na istem naslovu (stalno ali začasno in ne glede na vključenost v gospodinjstvo po

podatkih upravne enote), so vključene v kmečko gospodinjstvo, če se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 evrov. **Če se z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo ne ukvarjajo vse osebe iz kmečkega gospodinjstva, je smiselno določiti dejanskega uporabnika za tista zemljišča, ki jih njihovi lastniki dejansko ne uporabljajo, ampak jih uporabljajo druge osebe.** Katastrski dohodek se davčnemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, namreč pripiše za zemljišča, ki jih ima pravico uporabljati.

Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2 (t. i. obdavčljive subvencije) **se pripiše posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva**, za katerega se šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (= ima katastrski dohodek ali je prejemnik obdavčljivih subvencij), **v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.** To pomeni, da se obdavčljive subvencije delijo po zavezancih, ki imajo katastrski dohodek ali so prejemniki obdavčljivih subvencij, ne glede na to, ali le-ti subvencije tudi dejansko prejemajo ali ne.

Vir: Zakon o dohodnini (ZDoh-2, Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7, 9/12 - odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 - ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 - odl. US, 96/13, 29/14 - odl. US, 50/14, 94/14, 23/15, 55/15), Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2, Uradni list RS, št. 13/11 – UPB, 24/12 - ZDDPO-2G, 24/12 - ZDoh-2I, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 40/14 - ZIN-B, 25/14 - ZFU, 90/14, 95/14 - ZUJF-C, 23/15 - ZDoh-2O, 23/15 - ZDDPO-2L)